

03980200170285
RPW/11308/2019 P
2019-04-19

DEO.I.058.16.2019
IK: 330938

Warszawa,

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Grzegorza Peczkisa w dniu 26 lutego 2019 r. podczas 74. posiedzenia Senatu RP, dotyczące uszczegółowienia wskazanego przepisu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.; dalej: „ustawa OZE”) oraz doprecyzowania definicji mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii oraz współczynnika mocy $\cos\phi_n$ w świetle art. 93 ust. 13 tej ustawy.

Na wstępie podkreślenia wymaga fakt, iż pojęciem „moc zainstalowana elektryczna”, operują zarówno przepisy ustawy OZE, przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, z późn. zm.; dalej: „ustawa - Prawo energetyczne”), jak i przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 42, z późn. zm.; dalej: „ustawa o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji”).

Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 13 ustawy OZE, pod pojęciem instalacji odnawialnego źródła energii należy rozumieć instalację stanowiącą wyodrębniony zespół:

- a) urządzeń służących do wytwarzania energii opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii, lub,
- b) obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno-użytkową służący do wytwarzania biogazu rolniczego,

- a także połączony z tym zespołem magazyn energii, w tym magazyn biogazu rolniczego.

W związku z wątpliwościami interpretacyjnymi zgłaszanymi przez uczestników rynku dotyczącymi stosowania pojęcia „moc zainstalowana elektryczna” na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: URE) w dniu 28 października 2016 r. opublikowano Informację Prezesa URE z dnia 21 września 2016 r. nr 44/2016 w sprawie stosowania pojęcia „mocy zainstalowanej elektrycznej”. Dodatkowo, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców, problematyka zaprezentowana w przedmiotowej Informacji została rozwinięta i doprecyzowana w ramach Informacji Prezesa URE z dnia 21 sierpnia 2017 r. nr 60/2017 w sprawie stosowania pojęcia „mocy zainstalowanej elektrycznej”.

W powyższych Informacjach wskazano, że pod pojęciem mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii należy rozumieć określoną przez producenta moc znamionową czynną (rated power, nominal power) urządzenia służącego do wytwarzania energii elektrycznej (tj. generatora, ogniwa fotowoltaicznego lub ogniwa paliwowego), wyrażoną w watach [W] lub wielokrotnościach tej jednostki (kW, MW) osiąganą przy znamionowym współczynniku mocy $\cos\phi_n$.

Moc znamionowa czynna jest pośrednio lub bezpośrednio wskazana przez producenta na tabliczce znamionowej, co - w przypadku maszyn elektrycznych wirujących - zostało jednoznacznie określone w ramach normy PN-EN 60034-1. W praktyce producenci urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej określają na tabliczce znamionowej moc znamionową, wyrażoną w [VA] lub wielokrotnościach tych jednostek ([kVA], [MVA]), bądź moc znamionową czynną, wyrażoną w [W] lub wielokrotnościach tych jednostek ([kW], [MW]), przy znamionowym współczynniku mocy $\cos\phi_n$.

W przypadku, gdy tabliczka znamionowa przedstawia moc znamionową czynną, wyrażoną w [W], [kW] lub [MW], to wskazana wartość stanowi moc zainstalowaną elektryczną, niezależnie od podanego znamionowego współczynnika mocy $\cos\phi_n$. Natomiast w sytuacji, gdy na tabliczce znamionowej określona została moc znamionowa, wyrażona w [VA], [kVA] lub [MVA], moc zainstalowaną elektryczną należy obliczyć według następującego wzoru:

$$P_z = S_n \cdot \cos\phi_n \text{ [W]},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

P_z - moc znamionową czynną (moc zainstalowaną elektryczną), wyrażoną w [W];

S_n - moc znamionową, wyrażoną w [VA];

$\cos\phi_n$ - znamionowy współczynnik mocy (wartość bezwymiarowa) - wartość określona przez producenta na tabliczce znamionowej.

Łączna moc zainstalowana elektryczna instalacji odnawialnego źródła energii stanowi zatem sumę mocy znamionowych czynnych (przy znamionowym współczynniku mocy $\cos\phi_n$) wszystkich urządzeń wytwórczych wchodzących w skład tej instalacji.

Co istotne, mocy znamionowej urządzenia służącego do wytwarzania energii elektrycznej (generatora, ogniwa fotowoltaicznego lub ogniwa paliwowego) nie należy utożsamiać z mocą np. turbiny wiatrowej hydrozespołu czy inwerterów. Zdarza się bowiem, że moc np. turbiny wiatrowej, hydrozespołu, czy inwerterów określona w ogólnej specyfikacji produktu (np. w danych eksploatacyjnych/operating data), nie odpowiada mocy znamionowej urządzenia służącego do wytwarzania energii elektrycznej, którym jest generator, ogniwo fotowoltaiczne lub ogniwo paliwowe.

W konsekwencji należy podkreślić, że mocą zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii nie jest w szczególności:

- moc turbiny wiatrowej - w przypadku instalacji wykorzystujących energię wiatru,
- moc inwerterów (falowników) - w przypadku instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego,
- moc silnika spalinowego - w przypadku instalacji spalających paliwa w postaci ciekłej lub gazowej,
- moc turbiny wodnej,
- moc przyłączeniowa wynikająca z warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, jak również
- moc osiągalna, maksymalna moc osiągalna, moc netto, moc osiągalna netto, moc użyteczna, moc potencjalna, moc surowa oraz moc efektywna jednostki (np. turbiny wiatrowej czy hydrozespołu) lub generatora.

Z dotychczasowych doświadczeń URE wynika, że wytwórcy niejednokrotnie błędnie określają moc zainstalowaną elektryczną danej instalacji wskazując np. w przypadku instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego - na moc inwerterów, zaś w przypadku instalacji wykorzystujących paliwa - na moc agregatu prądotwórczego składającego się z silnika spalinowego i generatora energii elektrycznej, zamiast wykorzystać dane techniczne charakteryzujące moc generatora, który w istocie stanowi urządzenie służące do wytwarzania energii elektrycznej.

Zasady związane ze stosowaniem pojęcia mocy zainstalowanej elektrycznej (odzwierciedlone w ww. Informacjach Prezesa URE) utrwaliły się w dotychczasowej praktyce URE w ramach wszystkich prowadzonych postępowań administracyjnych, w tym m.in.: o udzielenie koncesji oraz promesy koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej,

o wpis do rejestru małych instalacji odnawialnego źródła energii, w przedmiocie przyjęcia deklaracji o przystąpieniu do aukcji, o której mowa w art. 71 ustawy OZE, a także w przedmiocie wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1 ustawy OZE. W tym miejscu należy wskazać, iż moc zainstalowana elektryczna instalacji odnawialnego źródła energii ma kluczowe znaczenie również z punktu widzenia prawidłowej kwalifikacji danej instalacji do odpowiedniego koszyka aukcyjnego, o którym mowa w art. 73 ust. 3a ustawy OZE z uwzględnieniem art. 73 ust. 4 tej ustawy, ale także ze względu na przyjętą w ustawie strukturę cen referencyjnych, określoną w art. 77 ust. 5 ustawy OZE.

Należy dodać, że ustawodawca dostrzegając konieczność uregulowania ww. zagadnienia problemowego zdefiniował w art. 2 pkt 12 ustawy o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, że „moc zainstalowana elektryczna” oznacza moc znamionową czynną:

a) generatora,

b) ogniwa paliwowego

- wyrażoną w [W] lub wielokrotnościach tej jednostki miary, osiąganą przy znamionowym współczynniku mocy $\cos\phi_n$.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy zauważyć, że przywołany przez Pana Senatora przepis art. 93 ust. 13 ustawy OZE ma szczególne znaczenie z punktu widzenia przejrzystości i proporcjonalności pomocy publicznej udzielanej wytwórcom energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii, którzy wygrali aukcje. Ustawodawca wprowadzając ww. normę prawną postanowił ograniczyć wsparcie dla wytwórców, których instalacje odnawialnego źródła energii pracują z przeciążeniem, lub osiągają parametry pracy (moc zainstalowaną czynną, pozorną oraz współczynnik mocy $\cos\phi_n$) inne od tych, które wynikają ze znamionowych parametrów technicznych określonych przez producentów urządzeń wytwórczych. Moc czynna generatora nie może bowiem przekraczać mocy pozornej, podobnie jak współczynnik mocy $\cos\phi_n$ - funkcja trygonometryczna - nie może być większy od 1. Należy zatem zgodzić się z wprowadzonym mechanizmem prawnym, który ogranicza możliwość uzyskania wsparcia wyłącznie do przypadków, w których urządzenia techniczne służące do wytwarzania energii elektrycznej pracują w sposób stabilny i bezpieczny zarówno dla majątku sieciowego przedsiębiorstw, do których są one przyłączone oraz środowiska, ale przede wszystkim dla osób, które je eksploatują.

Resumując, należy zatem podkreślić, że obowiązujące w obecnym kształcie przepisy ustawy OZE zawierają skuteczny mechanizm zapobiegający sytuacjom, w których zwycięzca

aukcji, miałyby dodatkowe korzyści wynikające z przeciążania urządzeń wytwórczych, tj. gdy ilość energii elektrycznej wytworzonej w określonym czasie, przewyższałaby ilość energii elektrycznej, jaka mogłaby zostać w tym czasie wytworzona przy zadeklarowanym przez producenta generatora parametrze mocy zainstalowanej elektrycznej oraz współczynnika mocy $\cos\varphi_n = 1$.

*Z poważaniem,
z upoważnienia Ministra Energii*

MINISTER
z up.

Grzegorz Tobiszowski
SEKRETARZ STANU

Do wiadomości:

– Kancelaria Prezesa Rady Ministrów